

[Steincke.]

heldig, samt at der er mindre og mindre Grund til Særordninger, jo længere vi fjerner os fra de uhyggelige Forhold, der oprindeligt har foranlediget dem.

Dernæst talte den højtærede Justitsminister, som om jeg skulde have noget imod, at Ministeriet for særlige Anliggender saa vidt muligt virkede med til Oplysningen af disse Sager. Det har jeg aldeles ikke noget imod. Som det ærede Medlem Hr. Lannung saa stærkt fremhævede, tilsigtede Landstingsudvalgets Betænkning oprindeligt dengang og tilsigter min Forespørgsel i Dag kun at hævde, at rent principielt hører disse Sager under Justitsministeren, og at de for længst burde have været overført til denne Ministers Ansvar og Embedsomraade, medens jeg naturligvis ikke har noget imod, at han i videst muligt Omfang søger de saglige Oplysninger i Sagerne hos andre.

Den højtærede Justitsminister er efterhaanden naaet til det Standpunkt, at vel er han af samme Opfattelse som jeg, at det baade formelt, historisk og juridisk er rigtigt at stille de snævre Krav, jeg har rejst, men at det praktisk og politisk er rimeligt at anvende en ganske anden Fremgangsmaade end den, Justitsministeren selv teoretisk, historisk og juridisk anser for den rette, nemlig at disse Sager henligger under Justitsministeriet. Jeg beklager, at den højtærede Justitsminister er i Stand til at have en saa rummelig Opfattelse; jeg er det ikke. Overhovedet oplever vi jo det tragiske ved denne Forhandling mellem to foregaaende og en nuværende Justitsminister, at hos de to foregaaende er Kødet vel skrøbeligt, men Aanden er redbon; hos den nuværende har Aanden vel været redbon, men nu er den blevet skrøbelig.

Det er mig herefter ikke klart, hvad vi i det Udvalg, som det ærede Medlem Hr. Lannung nærmere omtalte, og som formentlig ikke kan nedsættes i Anledning af en Forespørgsel, overhovedet skal opnaa som Følge af den højtærede Justitsministers Tilsagn i Sommer. Jeg beklager, at Ministeren ikke har formaaet at gøre sin egen Stilling, sit eget Ansvar og sit Embedes Karakter og Betydning overbevisende klar i denne Henseende over for den samlede Regering, og at han altsaa for saa vidt har skuffet ikke alene mig og Landstingsudvalget fra i Fjor, men formentlig langt flere Landet over, som havde ventet et andet Resultat af Forhandlingerne i Landstinget i Sommeren 1946.

Jeg skal naturligvis være villig til at deltage i alle mulige Udvalgsforhandlinger.

Jeg ser blot ikke Nyttens af dem, saaledes som de to Ministre stiller sig, og jeg ser heller ikke, der er Mulighed for at nedsætte et Udvalg som Følge af denne Forespørgsel, men jeg har i øvrigt ikke noget med Forretningsordenens Varetagelse at gøre.

Rytter: Det ærede Medlem Hr. Malchau fremhævede, at vi maatte ikke glemme de vanskelige Forhold, hvorunder Kampen fandt Sted under Besættelsen, navnlig i den sidste Periode. Det gør vi heller ikke; vi ved, under hvilke forfærdelige Vanskeligheder denne Kamp fandt Sted. Det er derfor ogsaa udtalt gentagne Gange, ikke blot af mig, men fra alle Sider, at den, som udførte en saadan Ordre, maa være ansvarsfri, idet han havde en Soldats Stilling. Hvad angaar dem, der var højere oppe, kan man efter min Mening ikke anvende den Argumentation, at de havde Lydighedspligt og maa være ansvarsfri, men vi er alle enige om, at de maatte have en uhyre stor Margen, en Margen, som man for mig gerne maa sætte til 50—60—70 pCt.

I det hele taget gælder det for mig ikke om at faa nogen straffet. Jeg synes, at man her i Landet gaar alt for langt med Hensyn til at straffe Folk. Min Kamp gaar decideret ikke ud paa at faa nogen straffet, den gaar alene ud paa, at de efterlevende kan opnaa det, de har et rimeligt Krav paa, nemlig at den døde bliver renset. Vi behøver ikke at være bange for, at der kommer for mange Sager. Der er ingen Fare for, at en Familie, der havde blot en Anelse om, at vedkommende var med i en saadan Virksomhed, vil forlange Sagen genoptaget. Hvis en Sag forlanges genoptaget, maa det være ud fra den Mening, at Manden var absolut uskyldig, og naar det saa oven i Købet bekræftes ved en Mængde Oplysninger, synes jeg, det er nok.

Det ærede Medlem Hr. Malchau og jeg er altsaa ikke uenige paa dette Punkt. Vi er enige om, at der maa gives en stor Margen. Men det er som sagt slet ikke det, det drejer sig om. Det, det gælder om, er at fri den døde fra det Skær, der er kastet over ham.

Den højtærede Minister for særlige Anliggender var inde paa, at man ikke kunde gaa anden Vej end den, Ministeriet var gaaet, for hvis den Situation skulde gentage sig, vilde det Eksempel, som her blev givet, være ganske forfærdeligt. Hertil maa jeg sige: Gud fri os for, at denne Situation skulde gentage sig i den nærmeste Tid, for det vilde ikke blot have Konsekvenser i den Henseende, men i mange andre Henseender. Vi behøver bare at se